

Se sändlista

Bildande av Bråxviks naturreservat i Norrköpings kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken att förklara området som avgränsas av innerkanten av den kraftiga heldragna linjen på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

Naturreservatets namn ska vara Bråxvik.

Syfte med reservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara representativ barrnatturskog, betad barrskog och havsstrandängar med innehåll av alla de komponenter som är viktiga för överlevnaden av hotade, sällsynt och hänsynskrävande arter. Syftet ska nås genom att området delvis sköts genom betesdrift och delvis lämnas till fri utveckling. Syftet med skötselåtgärderna ska vara att bibehålla och förstärka värdena för de arter som är knutna till gammal tallskog eller havsstrandängarna.

Föreskrifter

Inskränkningar i rätt att använda mark och vatten inom reservatet

Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning
2. uppföra byggnad eller annan anläggning
3. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon
4. anordna upplag
5. anordna motor- eller skyttebana för övning eller tävling
6. ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter
7. gräva upp växter
8. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel

2002-10-25

9. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
10. tillföra kalk eller andra mineralämnen
11. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd med annat syfte än att höja de ekologiska värdena i naturreservatet och i enlighet med fastställd skötselplan
12. ta bort eller upparbeta dött träd, gren eller vindfälle
13. framföra fordon med undantag av fordon för jordbrukets behov i samband med skötsel av området
14. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning

Föreskrifterna ovan ska inte utgöra hinder för ägare av de två befintliga husen vid Udden att utnyttja och röja buskar od utmed gångstig och befintlig brygga vid Udden.

Föreskrifterna ska heller inte utgöra hinder för att underhålla befintlig vattenledning från vattenkälla inom Bråxviks naturreservat till fastigheten Bråxvik 1:7 samt till de två befintliga husen vid Udden.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för markägaren att på frusen och tjälad mark köra med maskin över den södra delen av den sydligast belägna havsstrandängan. Inga markskador får orsakas genom körningen.

Förpliktelse att tåla åtgärder inom reservatet

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna att tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av och information om reservatet
2. iordningställande av anordningar för friluftslivet som anges skötselplan
3. naturvårdsinriktade åtgärder enligt skötselplan utan ytterligare ersättning

Rätten att färdas och vistas inom reservatet

Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver länsstyrelsen att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. framföra motordrivet fordon eller cykel
2. tälta eller ställa upp husvagn
3. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
5. plocka växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp
6. på ett störande sätt utnyttja radio, musikinstrument el dylikt
7. störa djurlivet genom att klättra i boträd eller samla ryggradslösa djur

2002-10-25

8. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla
9. göra upp eld
10. samla kryptogamer eller ryggradslösa djur

Dessutom är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet
12. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för förvaltare att genomföra eller upphandla den skötsel eller uppföljning som ska genomföras enligt till beslutet hörande skötselplan. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för jakträttsinnehavaren att uttransportera fällt vilt inom området med järnhäst eller liknande mindre fordon. Ej heller ska föreskrifterna utgöra hinder för uppförande av tre mobila jaktorn inom området på platser som Länsstyrelsen pekar ut för ändamålet.

Skötselplan

Med stöd av 3§ förordning (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen.

Naturvårdsförvaltare av reservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Bråxviks naturreservat utgör ett mycket värdefullt barrskogsområde med en mångfald av växter och djur knutna till naturskogsmiljöer, bl a flera hotade arter och signalarter. Inom området finns flera utpekade nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt. Området utgörs vidare av ett större område med representativa havsstrandängar med mycket höga naturvärden i form av en karakteristisk flora och en rik fågelfauna.

Större delen av området ingår i riksintresset Östergötlands skärgård NE 68.

Havsstrandängarna ingår i den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet.

Stora delar av området består av de, i EU:s habitatdirektiv, prioriterade habitaterna Västlig taiga (9010) och Havsstrandängar av Östersjötyp (1630). Även habitatet Trädklädda betesmarker (9070) finns i området.

Hela området har höga botaniska, ornitologiska och entomologiska värden och området bör särskilt skyddas på grund av dessa värden.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De höga naturvärdena inom Bråxviks naturreservat har dokumenterats i samband med dels inventering av ängs- och hagmarker i Östergötlands län vad gäller havsstrandängarna och dels vid Skogsvårdsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper på fastigheten år 2000.

2002-10-25

Reservatsbildningen

Vid en planerad avverkning inom området gjorde Länsstyrelsen bedömningen att de mycket höga naturvärdena i skogsområdet kan bevaras endast om området undantas i sin helhet från skogsbruk och avsätts som naturreservat. I samband med avgränsningen konstaterade Länsstyrelsen att de intilliggande öppna strandängarna också bör ingå i naturreservatet eftersom delar av skogsområdet bör rastaureras till betad skog som hävdas tillsammans med strandängarna på samma sätt som skett under tidigare århundraden.

En värdering av området genomfördes av Svensk fastighetsvärdering AB i samråd med markägaren och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägaren och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen föranlett av naturreservatsbildningen. Utbetalning av ekonomisk ersättning skedde efter detta från Naturvårdsverket.

Remisshantering

Länsstyrelsen remitterade förslaget till beslut inklusive skötselplan till markägaren och övriga sakägare, Norrköpings kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Norrköpings biologiska förening och Fågelklubben i Norrköping. Fyra remissvar har inkommit.

M Taube von Block, markägare, synpunkter (lämnade synpunkter muntligen):

Markägaren har haft synpunkter på gränsen för naturreservatet i det sydöstra hörnet där markägaren vill att en numera igenvuxen kanal ska ligga utanför naturreservatet. Vidare har markägaren framfört synpunkten att möjlighet måste finnas att köra över den södra strandängen med maskin för att nå vassområden öster och sydost om naturreservatet.

Länsstyrelsens ställningstagande:

Länsstyrelsen har i samråd med markägaren ändrat gränsen så att kanalen med närmaste omgivning hamnar utanför naturreservatet. Ingen intrångsersättning har utbetalats för det berörda området. Länsstyrelsen har vidare medgivit möjlighet att köra över den sydöstra strandängen då marken är frusen och tjälad med villkor att inga markskador får orsakas av körningen.

G:son Lantbruk HB, arrendator (lämnade synpunkter muntliga via markägaren):

Arrendatorn vill ha möjlighet att köra med motorfordon i naturreservat i samband med skötsel av området.

Länsstyrelsens ställningstagande:

Länsstyrelsen har förtydligat möjligheten att framföra motorfordon i samband med skötsel av naturreservatet genom tillägget ” med undantag av fordon för jordbrukets behov i samband med skötsel av området” till den aktuella föreskriften.

Lars Wäppling, husägare vid Udden (hus på ofri grund):

LW framför att han, liksom grannen, motsätter sig att ett område nordost om deras hus och arrendetomter hävdas genom bete. Han menar att floran kan ta skada av betet dessutom anser han att betet är för magert för boskapen. LW framför också att det är viktigt att ta hänsyn till fågellivet vid skötsel såsom stängsling av ffa den norra havsstrandängen. LW vill ha möjlighet att röja utmed den gångstig som går från arrendetomterna till den befintliga bryggan.

Länsstyrelsens ställningstagande:

Länsstyrelsen anser att ingen ändring av gränsen för betesmarken inom naturreservatet ska ske. Hela området utmed havet som ingår i naturreservatet, och även partier som ligger utanför det föreslagna naturreservatet, har betats under lång tid. De naturvärden som finns i området är till stor del skapade genom denna skötsel genom beteshävd. Detta gäller även för det idag ohävdade området öster om husen på ofri grund samt öster om den avstyckade tomten Bråxvik 1:7. Fortfarande finns naturvärden och en karaktär på området där man ser spår av beteshävden t ex

2002-10-25

växer det ett antal riktiga gamla, glest stående tallar uppe på de magra klipporna medan det däremellan finns ung tallskog av igenväxningskaraktär som kommit upp sedan betet av området upphörde. I det ohävdade området finns en liten havsstrandäng som har förutsättningar att åter bli mycket fin med en välutvecklad representativ flora om den betas. Havsstrandängar är en idag ovanlig naturtyp med mycket höga naturvärden. Naturtypen utgör ett prioriterat habitat i Natura 2000, Eus nätverk av skyddade naturområden. Även övrig flora är av sådan karaktär att den kommer att gynnas av betesdrift då det rör sig om sådana arter som trivs i öppna marker t ex nattviol. Lämnas området utan hävd kommer det att växa igen ytterligare med negativa konsekvenser för floran. Det idag ohävdade området kommer att ingå i ett stort hägn tillsammans med de helt öppna strandängarna vilket tillgodoser djurens behov av foder. Länsstyrelsen är medveten om de höga ornitologiska värdena på havsstrandängarna och kommer att anpassa skötseln av naturreservatet som t ex stängsling till detta. Angående den gångstig som finns från husen på ofri grund till bryggan har länsstyrelsen lagt till en möjlighet att röja utmed stigen.

Norrköpings kommun:

Norrköpings kommun tillstyrker Länsstyrelsens förslag till beslut och skötselplan för Bråxviks naturreservat. Norrköpings kommun ser mycket positivt på att ett för naturvården så värdefullt område bevaras som naturreservat. Föreskrifter samt skötselplan för reservatet är välformulerade och utgör en förutsättning för att syftet med reservatet skall uppnås, enligt kommunen.

Lämplig användning av markområde

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap Miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Bråxviks naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att åtgärden överensstämmer med gällande kommunal översiktsplan.

Allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att bildandet av Bråxviks naturreservat inte medför några negativa konsekvenser för allmänhetens vistelse och färd i området.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft med undantag av den del av beslutet som avser föreskrifter meddelade med stöd av 7kap 30§ miljöbalken. Den delen av beslutet gäller omedelbart.

2002-10-25

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsen i plenum fattat beslut, har förutom föredraganden deltagit länsråd Magnus Holgersson, avdelningsdirektör Sverker Kärrsgård, chefsjurist Bo Hultström, biträdande länsarkitekt Jan Persson, antikvarie Annika Toll, byrådirektör Bo Gustafsson och b Tommy Ek. I styrelsens beslut deltog landshövdingen och ledamöterna Lena Micko, Sven E Andersson, G Nilsson, Sonia Karlsson, Sven Eric Nilsson, Mattias Ottosson, Majlis Johansson och Elisabeth Gustavs samt suppleanterna Britt Olauson, Stefan Hagfeldt, Elisabeth Edlund, Lelle Karlsson och Ann-Sofie Bergeling.

Björn Eriksson
Landshövding

Maria Taberman
Byrådirektör

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga (formulär 115, Miljödepartementet)

Bilagor

1. Karta över Bråxviks naturreservat
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar, formulär 115

akten (naturreservatsdossier)

Sändlista

Markägare:

Malcolm Taube von Block, Mästermansg 12, 603 75 Norrköping

Övriga sakägare:

Helge B V Eriksson, Fältv 12, 602 09 Norrköping

G:son Lantbruk HB, Sänkdalen, 610 28 Vikbolandet

Karl Andersson, Backvägen 5, 610 20 Kimstad

Lars Wäppling, Bergslagsgatan 48, 602 17 Norrköping

S-O Johansson, Björkekindsvägen 18, 610 24 Vikbolandet

Kopia till

Naturvårdsverket

Norrköpings kommun

Skogsvårdsstyrelsen

Reservatsförvaltaren, Bo Gustafsson

Lantmäteriet, Linköping

Länets författningssamling

Objektsregistret

Tidningskungörelse

Naturskyddsföreningen i Norrköping

Internt; Verksledningens kansli, kulturmiljöenheten, rättsenheten, lantbruksenheten, samhällsbyggnadsenheten